

2. Kiinteistövirasto

Kiinteistövirasto toimi kiinteistölautakunnan alaisena. Viraston päällikkönä oli varat. Pentti Lehto.

Kiinteistövirasto jakautui kanslia-, tontti-, maatalous-, metsä-, kaupunkimittaus- ja talo-osastoihin.

Viraston diaariin v. 1966 merkittyjen asioiden luku oli 3 689. Näistä oli virastopäällikön asioita 252, kansliaosaston 555, tonttiosaston 1 976, maatalousosaston 54, metsäosaston 32, kaupunkimittausosaston 403 ja talo-osaston 417. Kiinteistöviraston lähettämien kirjeiden lukumäärä oli 1 402. Virastopäällikön päätösluettelon pykäläluku oli 187 ja kansliaosaston osastopäällikön päätösluettelon pykäläluku 177.

Viranhaltijat. Avoinna olleisiin virkoihin valittiin kertomusvuonna eri osastoihin seuraavat viranhaltijat:

kansliaosastoon: 12. pl:n kanslistin virkaan Tuula Kynnös 1.3. alkaen, 11. pl:n apulaiskirjaajan virkaan Tuulikki Valvio 1.9., 11. pl:n autonkuljettaja-vahtimestarin virkaan Johannes Kuivalainen 20.10. sekä 10. pl:n vahtimestarin virkaan Raimo Sulander 1.7. alkaen;

tonttiosastoon: 1.1. vakainaistettuun 29. pl:n insinööriin virkaan Kurt Schreiber, 26. pl:n insinööriin virkaan Jorma Turpela 1.8., kahteen 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan Tuula Jokinen 1.4. ja Sirkka Turunen 19.9. sekä 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan Tuovi Ohtonen 1.4. alkaen;

maatalousosastoon: 31. pl:n kaupunginagronomin virkaan Veikko Laajarinne 1.6., 23. pl:n agronomin virkaan Ilmari Haapamäki 15.6., 16. pl:n maataloustyönjohtajan virkaan Olavi Laine 1.1. sekä 15. pl:n maataloustyönjohtajan virkaan Martti Gröhn 1.4. alkaen;

metsäosastoon: 18. pl:n metsäteknikon virkaan Esko Harakka 1.3. alkaen;

talo-osastoon: 22. pl:n rakennusmestarin virkaan Åke Karlsson, 18. pl:n asuntoasiain tarkastajan virkaan Olavi Miettinen sekä 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan Sirkku Leväaho, kaikki kolme 1.1. alkaen, jolloin ao. virat vakainaistettiin, 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan Marjatta Lehtimäki ja 7. pl:n toimistoapulaisen virkaan Seija Hallikainen, molemmat 1.2. alkaen sekä 7. pl:n toimistoapulaisen virkaan Liisa Fagerholm 22.3. alkaen.

Kiinteistöviraston eri osastoista erosivat tai siirtyivät eläkkeelle seuraavat henkilöt: kansliaosastosta: apulaiskirj. Marja-Leena Ojala 31.7., autonkulj.-vahtimest. Rudolf Selin 31.8. sekä vahtimest. Bror Sabelström 15.4.;

tonttiosastosta: toim.apul. Riitta Kyöstilä 31.8.;

kaupunkimittausosastosta: ins. Paavo Nykänen 31.12.

Huoneistot. Kertomusvuonna toimivat viraston eri osastot samoissa paikoissa kuin edellisenäkin vuonna.

Kansliaosasto

Osasto huolehti lautakunnan ja sen jaostojen pöytäkirjojen laatimisesta, kirjeenvaihdosta ja muista kansliatöistä sekä lautakunnan lainopillista laatua olevista tehtävistä, kuten kauppakirjojen ja vuokra- ym. sopimusten laatimisesta, lainhuudatuksista ja kiinnityksistä sekä kiinteistötuomarin suostumuksen hankkimisesta tonttien ja yleisten alueiden muodostamiseen.

Kansliaosasto hoiti myös koko kertomusvuoden ajan viraston vakinaisten ja tilapäisten viranhaltijoiden palkkojen laskennan palkkakirjanpitoineen.

Osastossa käsiteltiin vuoden aikana 119 kauppaja- ja vaihtokirjaa, 129 maanvuokrasopimusta ja 296 niihin tehtyä muutosta, 24 huoneenvuokrasopimusta, 40 lainasopimusta, 199 muuta sopimusta, 72 vuokraoikeuden siirtoa sekä 493 lainhuudatus- ja kiinnityksiasiaa. Asiakkaille annettiin 494 hallinto-oikeustodistusta sekä 185 vuokrasopimusjäljennöstä. Rakennuslain mukaisia korvauksia suoritettiin 164 tapauksessa.

Kertomusvuonna lähetettiin 595 kirjettä.

Kiinteistöluettelo, joka toimii kansliaosaston yhteydessä, hoiti paitsi kiinteistöjen luetteloinnin myös kaikkien kaupungin omistamien kiinteistöjen kiinteistökirjanpidon. Kiinteistöluetteloon tehtiin kaupungin kiinteässä käyttöomaisuudessa tapahtuneista muutoksista kalenterivuoden aikana seuraavat merkinnät: ostoja kaupungin alueella 49 ja ulkokuntien alueilla 6, vaihtoja kaupungin alueella 18 ja ulkokuntien alueilla 1 sekä myyntejä vastaavasti 23 ja 1. Kaupungin omistama maa-alue suureni em. ostoista ja vaihdoista johtuen kaupungin alueella 28 ha ja vesialue 4 ha sekä ulkokuntien alueella 580 ha ja vesialue 207 ha. Myyntien ja vaihtojen johdosta maa-alue väheni kaupungin alueella 14 ha ja ulkokuntien alueella 0.073 ha.

Kiinteistöluetteloon merkittiin myös 93 tonttien vuokrausta, 13 tonttien varausta,

150 tonttien ryhmäsiirtoa, 15 korvausta kadun ja viemärin rakentamisesta ja katu- maasta, 25 rakennuslain mukaista korvausta sekä 319 yleisten alueiden mittausta.

Kaupungin omistukseen siirtyi erilaisia rakennuksia 76 ja vastaavasti merkittiin puretuiksi vuoden aikana 148 rakennusta. Eri hallintokuntien kiinteistöille kirjattiin rakennusviraston talorakennusosaston ilmoittamia rakennuskustannuksia 63 mmk:n arvosta sekä katurakennusosaston ilmoittamia 15 mmk:n arvosta. Lisäksi kirjattiin kunkin hallintokunnan ilmoittamat näiden omien kiinteistöjen perusparannusluontoiset kustannukset.

Kiinteistöluetteloon merkittiin seuraavat asemakaavat: Ala-Malmin n:o 5343 sekä Munkkiniemen n:o 4262 ja 4726. Pohjakartaston mittakaavassa 1:2000 uusimista muovialustalle jatkettiin sekä tehtiin valojäljennöksille merkinnät omaisuusryhmästä ja hallinnosta. Kiinteistökartan (Vi 10) uutta painosta varten merkittiin karttasarjalle mittakaavassa 1:4000 kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden vuoden aikana tapahtuneet muutokset.

Kantaomaisuuden tilinpäätöstä varten ilmoitettiin rahatoimistolle omaisuuden arvoissa ja ryhmityksessä tilivuoden aikana tapahtuneet muutokset. V:n 1967 talousarviota varten laskettiin 17 hallintokunnalle kiinteän käyttöomaisuuden vuotuiset korot sekä vuosipoistot. Lisäksi laadittiin eri tarkoituksiin yhteenvetoja ja tilastoja kaupunginhallitukselle, kiinteistölautakunnalle, tilastotoimistolle ym. Kiinteistöluettelon diaariin merkittiin 873 kirjelmää ja ilmoitusta.

Tonttiosasto

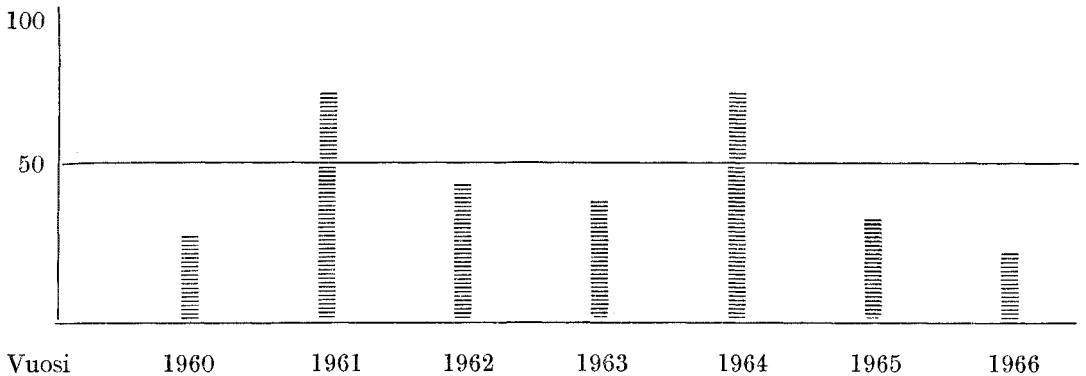
Tonttien luovutus. Rakennusmaan vähyyden vuoksi voitiin asuntotontteja luovuttaa rakennettaviksi ainoastaan 21, mikä oli vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Tontit, jotka kertomusvuoden aikana luovutet-

2. Kiinteistövirasto

tiin, sijaitsivat lähinnä Oulunkylässä, Laajasalossa ja Kontulassa. Tonttien puutetta osoittaa se, ettei asuntorakennustoimintaa varten voitu varata yhtään tonttia lukuun

ottamatta eräitä kaupungin omia rakennushankkeita. Oheisesta kuviosta ilmenee edellisten vuosien kehitys luovutettujen tonttien lukumäärässä.

Tonttien lukumäärä



Muita tontteja ja alueita esitettiin luovutettavaksi seuraavasti (suluissa edellisen vuoden luvut):

Teollisuustontit	4 (5)
Liiketontit	4 (1)
Autopaikkatontit	3 (8)
Koulutontit	2 (3)
Pienteollisuus- ja varastotontit	23 (60)
Huolto- ja jakeluasematontit	1 (6)
Opiskelija-asuntolatontit	2 (—)

Rakennuslain 54 §:n mukaan myytiin arviohinnasta 18 (34) tontinosaa.

Alueiden ja rakennusten ostaminen. Tehtyjen tarjousten perusteella esitettiin hankittavaksi kaupungille 58 (34) tilaa 31 (25) myyjältä sekä 36 (54) määräalaa 31 (37) myyjältä. Vuokrasuhteen purkamisen yhteydessä tehtiin esitys 19 (14) vuokra-alueella sijaitsevan rakennuksen ostamisesta kaupungille. Aluevaihtoja esitettiin suoritettavaksi 20 (17) (suluissa edellisen vuoden luvut).

Muita asioita. Vuokraoikeuksia ehdotettiin jatkettavaksi 38 (119) ja irtisanottavaksi 38 (34) tontin ja alueen osalta. Luvan myöntämisiä esiteltiin 238 (203), joista suurin osa kaupungin maan käyttämiseen erilaisiin tarkoituksiin, kuten erilaisten kilpailujen, ulkoilmatilaisuuksien, näyttelyjen järjestämiseen jne. Ormuspellon n. 20 tonttia ja Vartiokylän n. 50 tonttia käsittävät pienteollisuusalueet saatiin luovutuskuntoon. Näiden alueiden avulla saadaan n. kolmannes pienteollisuustonttien anomuksista myönteisesti ratkaistuksi. Vartiokylän alueella pyritään toteuttamaan yhteistoiminnallista rakentamista siten, että kaupunki rakentaisi aluetta varten yhteisväestönsuojan ja että vuokraajat perustavat lämpöyhtiön, joka hoitaisi lämmönjakelun ohella yhtenäisen rakennussuunnittelun ja muut yhteishankkeeseen sopivasti liittyvät suunnittelu-, rakentamis- ja huoltotehtävät. Yhteisrakentamisajatus on kiinnostanut pienyrittäjiä, mutta jo tässä vaiheessa oli havaittavissa vaikeuksia hankkeen toteuttamisessa lähinnä taloudellisessa mielessä, joten on odotetta-

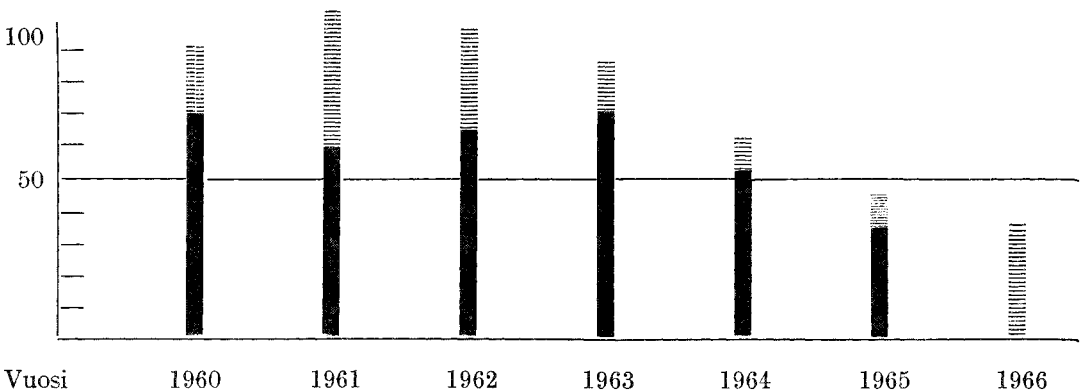
vissa, ettei aluetta saada lähivuosiin kokonaan rakennetuksi.

Kolmivuotiskatselmuksissa tarkastettiin n. 1 200 katselmuskohdetta. Lisäksi suoritettiin rakennusvelvollisuuden ja aitaamisvelvollisuuden täyttämisen valvontaa sekä valvottiin asunto-osakkeiden luovuttamista sekä osakkaiden asumista huoneistoissaan. Kaupungin omistamia rakentamattomia tontteja ja alueita siistittiin. Mainittakoon, että tonttiosaston toimesta vietiin Tattarisuolle 225 romuautoa, joista 47 on lunastettu takaisin. Esiteltiin erilaisia lykkäyksiä, jotka koskivat vuokrasopimuksen allekirjoittamisajan pidentäystä sekä maksunlykkäyksiä. Kunnallisteknillisiä töitä varten tarvittavia työlupia ja haltuunottolupia hankittiin yhteensä 390 (364). Rakennusasetuksen 92 §:n mukaisia ilmoituksia katualueiden haltuunottamisesta on lähetetty maanomistajille yhteensä 10 (9). Rakennuslain 74 §:n 1 mom:n mukaisia korvauksia suoritettiin 164 (160) maanomistajalle ja saman lain 71 §:n 2 mom:n mukaisia korvauksia 21 (13) maanomistajalle. Kau-

punginhallitukselle toimitettiin 79 (74) lausuntoa jätevesien laskemisesta, 50 (29) vesitai viemärijohtojen johtamisesta kaupungin maalla sekä tiekuntia koskevista asioista 15 (12). Haltuunotto- ja työlupien saamiseksi lähetettiin 356 kirjettä, ja 27 kadun tai yleisen alueen mittaukset pantiin vireille (suluissa edellisen vuoden luvut).

Tonttiosaston päällikön päätösluettelossa hyväksyttiin 29 (15) muutospiirustusta, vuokrattiin 44 (42) tilapäisvarastoaluetta ja irtisanottiin 15 (35) mainittujen alueiden vuokraoikeuksia. Vuokraoikeuksien siirtoja merkittiin 65 (83). Juhannuskokko- ja ilotulituslupia myönnettiin 22 (39).

Omakotitoimisto. Edellisen vuoden hakemusten perusteella Arava (asuntohallitus) myönsi 39 uutta omakotilainaa, joiden lainoitus pantiin alulle. Uusia laina-anomuksia vastaanotettiin, tarkastettiin ja toimitettiin asuntohallitukselle 39. Määrässä oli havaittavissa vähenemistä. Oheinen piirros selvittää asiaa:



Pilari ilmaisee kunakin vuonna asuntohallitukselle (Aravalle) toimitettujen laina-anomusten määrän ja pilarin väritetty osa näistä hyväksytyt laina-anomukset.

Vuoden aikana suoritettiin 375 (408) rekisteröityä tarkastusta, joista suurin osa oli lainoitettujen rakennusten arviointeja. Käsiteltiin ja toimitettiin asuntohallitukselle

lislainaanomuksia, muutospiirustuksia ja lainansiirtoanomuksia sekä tammikuussa ja heinäkuussa ilmoitukset rakenteilla olevien rakennusten rakennusvaiheista. Valvottiin omakotialueita, mikä tapahtui osittain kolmivuotiskatselmusten yhteydessä. Laadittiin tilasto edellisen vuoden rakennuksista sekä annettiin erilaista neuvontaa.

2. Kiinteistövirasto

Siirtolapuutarhatoimiston toimesta harjoitettiin puutarhaneuvontaa siirtolapuutarhoissa ja omakotialueilla. Siirtolapuutarhoissa hoidettiin yleiset istutukset, tiet ja kentät sekä valvottiin palstojen hoitoa ja yleistä järjestystä. Keväällä vallinneet tulvat aiheuttivat vaurioita etenkin Oulunkylän puutarhassa, jossa jouduttiin tavallista enemmän uusimaan nurmikoita, istuttamaan uusia kasveja, parantamaan käytäviä ja kunnostamaan salaojaverkostoa. Puutarha-alueilla pidettiin puutarhahoidollisia kursseja, ja siirtolapuutarhayhdistysten järjestämissä tilaisuuksissa luennoitiin alan ajankohtaisista asioista. Toimistossa laadittiin kuusi istutus-suunnitelmaa asuntotuotantotoimiston toimesta rakennettujen talojen pihamaita varten. Suunnitelmista kertyi tuloja 1 500 mk. Siirtolapuutarhamajojen piirustuksista perittiin 39 mk. Siirtolapuutarhojen maanvuok-

rat tuottivat n. 150 000 mk ja viljelyspalstojen vuokrat n. 15 000 mk. Vuokraoikeuden siirtoja merkittiin 154. Kesäkauden aikana siirtolapuutarhoissa oli 14 työntekijää, joille maksetut palkat olivat yhteensä 42 381 mk. Joitakin töitä suoritettiin laskutus- ja urakatyönä. Pakilan, Marjaniemen, Oulunkylän ja Vallilan puutarhoissa tehtiin perusparannustöitä. Näitä olivat mm. nurmikenttien ja istutusten uusiminen, paikoitustilojen laajentaminen sekä leikki- ja urheilukenttien kunnostaminen. Siirtolapuutarhoissa vietti kesää varovaisesti arvioiden 3 500 lasta, joten leikki- ja urheilukentät olivat ahkerassa käytössä. Vanhempien puutarhojen käymälä- ja varastorakennuksiin uusittiin lattiat ja huopakatot. Pakilan siirtolapuutarhasta vuokrattiin seitsemän uutta palstaa, kukin suuruudeltaan 400 m².

Yhteenvedo tuloista ja menoista:

Tulot	mk
Tonttien ja alueiden vuokrat	14 974 903
Siirtolapuutarhojen maanvuokrat ym. tulot	167 768
Tonttien ja maa-alueiden myynti	1 644 828
	<hr/>
Yhteensä	16 787 499
 Menot tonttiosaston tileiltä olivat yhteensä	 799 981

Maatalousosasto

Maatalousosaston tehtävänä oli huolehtia kiinteistölautakunnan alaisten viljelystilojen ja maatalousalueiden viljelemisestä ja hoidosta sekä hallinnossaan olevien asuin- ja talusrakennusten hoidosta. Lisäksi osasto hoiti kaupungille kuuluvia, maatalouden tuotantokustannusten tasoittamiseksi ja tuotannon edistämiseksi valtion varoista myönnettyjen määrärahojen jakoon liittyviä tehtäviä.

Kertomusvuonna oli osaston hoidossa ja valvonnassa maa-alueita kaikkiaan 1 331 ha eli suunnilleen saman verran kuin v. 1965, jolloin yhteismäärä oli 1 333 ha. Uusina

alueina olivat osaston hoidossa vielä toistaiseksi viljeltävät maatalousmaat Vuosaaresa. Vähennykset johtuivat pääasiallisesti alueiden luovutuksesta yleisiin tarkoituksiin.

Maanviljelys. Omassa viljelyksessä olivat Fallkullan, Haltialan, Luukin, Pukinmäen ja Tuomarinkylän tilat, joiden yhteispinta-ala oli 844 ha peltoa. Luukki, jota osasto oli viljellyt v:sta 1962 alkaen, siirtyi kertomusvuoden päättyessä peltojen ja maatalousrakennusten osalta kokonaan urheilu- ja ulkoiluviraston hoitoon.

Päätuotantosuuntana oli edelleenkin viljanviljely. Kokonaispeltoalasta viljeltiin lei-

päviljaa 40.8 %, rehuviljaa 30.2 %, heinää 16.2 %, perunaa 1.3 %, lanttua, kurkkua

ym. viljelyskasveja 0.7 %, peltolaitumena oli 3.3 % ja kesantona 7.5 %.

Satomäärät olivat:

	1966	Kokonaissato, tn 1965	Keskim. 1960—1964	1966	Hehtaarisato, kg 1965	Keskim. 1960—1964
Ruis	53.0	113.2	101.1	1 525	2 732	2 185
Syysvehnä ...	175.0	358.9	195.1	2 102	3 193	2 092
Kevätvehnä...	410.3	455.8	433.2	1 815	2 110	1 741
Ohra	250.9	325.4	254.9	2 297	2 795	2 318
Kaura	313.0	423.2	302.8	2 146	2 844	1 947
Peruna	126.7	297.8	377.1	11 016	18 696	16 620
Heinä	403.0	452.4	666.3	3 276	4 002	4 307

Kertomusvuoden talvi oli harvinaisen runsasluminen. Keväällä oli haittaa tulvista. Syysviljat kärsivät talvehtimisvaurioita. Viljelyskauden kasvu- ja korjuuajan sääsuhteet olivat yleisesti suotuisat. Sato oli määrällisesti pienempi, mutta laadullisesti ja myös keskihinnaltaan parempaa kuin edellisenä vuonna.

Viljaa myytiin siemeneksi, josta osa oli valiosiemettä, sekä syömäviljaksi ja rehuksi. Maataloustuotteiden hinnoissa ei tapahtunut mainittavia muutoksia v:n 1965 hintoihin verrattuna.

Tärkeimmät kalustonhankinnat olivat suuritehoisen leikkuupuimurin ja yhden traktorin ostot.

Karjataloutta harjoitettiin kertomusvuonna entisessä laajuudessa.

Vuokralle oli annettu kertomusvuonna kaikkiaan 487 ha peltoalueita. Vuokramaista oli kaupungin hallinnollisella alueella 368 ha ja muissa kunnissa 119 ha. Eräissä maanvuokrauksissa sopimukseen sisältyi myös rakennusten käyttöoikeus.

Yhteenveto tuloista ja menoista. Tulaja kertyi tilien mukaan peltoviljelystä 809 450 mk, karjataloudesta 184 208 mk, maiden ja rakennusten vuokrauksesta 123 589 mk ja

sekalaisia tuloja 241 685 mk eli kaikkiaan 1 358 932 mk.

Maatalousosaston varsinaiset menot olivat 1 220 069 mk. Lisäksi käytettiin osaston vastattaville tileille teiden kunnossapitoa ja valtaojien perkaustöitä varten merkittyjä määrärahoja yhteensä 7 968 mk. Siirtomäärärahoiksi merkittyjä pääomatalouden määrärahoja käytettiin peltojen salaajittamiseen 37 116 mk ja käyttökalan hankintaan 39 073 mk.

Tulojen ja maatalousosaston varsinaisten menojen erotuksena muodostui ylijäämää 138 863 mk.

Metsäosasto

Tehtävien yleiskuvaus. Metsätalouden harjoittaminen kaupungin metsissä on edelleen metsäosaston toiminnan päätarkoituksia. Metsätalous pyrkii mahdollisimman hyvään, jatkuvaan taloudelliseen tulokseen. Tämän tarkoituksen saavuttamiseksi on suoritettu hoitotoimenpiteiden ja hakkuiden suunnittelua, leimausta, puutavaran hankintaa, sen myyntiä sekä hoitohakkuiden lisäksi erilaisia muita metsän hoitotoimenpiteitä. Tähän

2. Kiinteistövirasto

tehtäväryhmään liittyy puun taloudellinen korjuu ja käyttö niiden metsäalueiden osalta, jotka erilaisen rakentamisen tai muiden syiden vuoksi siirtyvät käyttöön, joka edellyttää puuston pois ottoa.

Toimiakseen kaupunkilaisten edun mukaisesti metsätaloudelliset tavoitteet eivät riitä. Metsäosasto pyrkii käsittelemään metsiä niin, että ne säilyvät viehättävinä tai että niistä tulee sellaisia. Kun tämä osa luonnonsuojelua ja maisemanhoitoa luonnostaan kuuluu metsäosastolle on sille annettu tehtäväksi huolehtia luonnonsuojelusta niin kaikilla kaupungin omistamilla mailla kuin Helsingin koko hallinnollisella alueella. Tähän toiminta-alaan kuuluvina tehtäväryhminä mainittakoon maisemanhoito puuston käsittelyssä, luonnon säästäminen, tonttien puuston hoito, neuvottelu ja valistustoiminta, valvonta, eläinkunnan suojelu ja lähialueiden siivoaminen.

Edellä mainittuihin kahteen pääryhmään kuulumattomia, pienempiä mutta jatkuvia metsäosaston palvelumuotoja ovat mm. avustaminen kaupungin maan hankinnassa, sora-kuoppien hoito, metsäosaston rakennusten isännöisyys ja osallistuminen kaupunginhallituksen puutavara- ja polttoainejaoston toimintaan.

Metsäalueiden määrä. Niin rakentamiseen tarvittavan maan kuin ulkoilualueiden hankkimiseksi kaupungin maan ostot ovat jatkuneet entiseen tapaan. Kaupungin hallinnollisella alueella niin hankitut kuin muihin tarkoituksiin siirtyneet metsäalueet olivat suhteellisen vähäiset ja vastannevat suunnilleen toisiaan. Kertomusvuotena ostetun Talosaaren metsät, n. 240 ha luetaan metsäosaston ryhmittelyssä parhaiten lähimetsiin. Tämän lisäyksen ja suoritettujen pinta-alatarkistusten jälkeen saadaan lähimetsien pinta-alaaksi v:n 1966 lopussa 3 410 ha.

Espoon teknikkopiirin alueelta ostettiin Nuuksion Kolmperä ja Poikkipuoliaisen metsäalueet, yhteensä 205 ha. Näin piirin metsien pinta-ala nousi 2 345 ha:iin.

Niin sanottujen ulkotilojen metsien pinta-ala pysyi entisellään ollen n. 1 160 ha. Tähän pinta-alaan ei ole luettu metsätalouden tuoton käytön osalta poikkeusasemassa olevaa Tervalammen tilaa, jossa on metsiä 552 ha. Nämäkin maat mukaan lukien saadaan kaupungin omistamien metsien kokonaisalaksi 7 467 ha.

Lähialueet. Lähialueilla työt olivat ennen pääosaltaan metsien hoitohakkuita, joiden tarkoituksena oli saattaa puusto kauniiksi ja terveeksi puistopuustoksi. Nyt työt ovat pääosaltaan rakentamisen vaatimaa puuston käsittelyä, vastahankittujen alueiden puuston kunnostusta sekä siistimistä laajassa mielessä. Tähän siistimiseen kuuluu kuivuneiden tai kuivuvien puiden ja tuulenkaatojen korjuu, alikasvosten ja vesakoiden perkaus, hakkuu- ja raivaustöiden keruu sekä ihmisten jättämien tai varta vasten tuomien jätteen korjaaminen. Tätä lähialueiden metsien puhtaanapitoa on ollut pakko laajentaa ja siitä on muodostunut lisääntyvässä määrin kustannuksia vaativa tehtävä.

Lähimetsien siisteydeltään siedettävään kuntoon saamiseksi tarvitaan jätekäsityksen osalta tehokasta valistustoimintaa, valvontaa ja laajamittaista siivoamista. Olisi myös tärkeätä, että kaupungin puolesta järjestettäisiin eri puolille kaupunkia nykyistä useampia ja myös iltaisin auki olevia jätteen vastaanottopaikkoja, jolloin kiusaus kaataa jätekuormia luvattomiin paikkoihin vähenisi.

Espoon piiri. Espoon teknikkopiiriin kuuluvat metsämaat ovat valtaosaltaan ulkoilutarkoituksiin varattuja. Viime vuosina hankittujen metsien osalta on puuston ensimmäinen kunnostus menossa. Puustonsa tai muun luontonsa puolesta sopivia alueita jätetään kuitenkin paikoitellen koskemattomiksi aarnialueiksi. Ymmärrettävästi tämä on metsätaloudellisesti epäedullista, mutta lienee retkeilijöiden ja ulkoilijöiden viihtyisyyden kannalta aiheellista. Näistä

aarnialueista muodostuneen 10—20 vuoden kuluessa maisemallisesti tunnelmaltaan erikoisominaisuuksillaan viehättäviä metsä-alueita.

Kiinteä yhteistoiminta urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa on yhtenä edellytyksenä ulkoilualueiden puuston käsittelyn onnistumiselle. Molemmiin puolin tähän pyrkien yhteistoiminta onkin ollut tuloksellinen.

Metsäosaston ulkoilualueilla suorittamista töistä mainittakoon Salmin alueen läpi, sen pituussuunnassa, rakenteilla oleva metsäautotie. Metsäosaston kannalta tie on tarpeellinen, koska sen avulla voidaan alentaa kustannuksia puutavaran poisviennissä ja tehostaa metsän hoitotoimenpiteitä. Ulkoilijoiden kannalta tie parantaa alueen käyttömahdollisuuksia. Tie tulee kuitenkin olemaan suljettu autoliikenteeltä (metsä- ja huoltoajoa lukuun ottamatta), jolloin se pysyy rauhallisena kävelytienä.

Ulkotilat. Tähän ryhmään metsäosasto lukee Hirvihaaran, Kaunissaaren, Ala-Periäisen, Kauhalan, Kimmelmäen, Hiiskan, Outamon ja Bengtsårin alueet sekä useita hiekanottoa varten tai muihin erikoistarkoituksiin hankittuja pienempiä alueita. Huoltolautakunnan hallinnassa oleva Tervalammen alue liittyy läheisesti tähän ryhmään.

Näitä alueita varten metsäosastolla ei ole paikallista, töitä suunnittelevaa tai työnjohtohenkilökuntaa. Toimintasuunnitelmat, puuston leimauksen ja töiden suorituksen valvonnan suorittaa Helsingin lähialueella oleva henkilökunta. Työt pyritään suorittamaan keskitetysti. Leimikot myydään yleensä pystyyn, jolloin hakkuun suorittaa ostajayhtiö. Tämä menettely näyttää ulkotiloilla olevan useissa tapauksissa kaupungille taloudellisesti edullisin. Eri syistä joudutaan ulkotiloillakin suorittamaan myös omia hankintahakkuita.

Osaston saatua vahvistusta metsäteknikokotyövoimaan työsuunnitelmien tekoa on voitu tehostaa. Osaston töiden tämä puoli

onkin kärsinyt suunnittelevan työvoiman puutteesta.

Metsätöyt ja puutavaran luovutus. Kertomusvuonna talvi oli erittäin runsasluminen. Lunta oli täällä maaliskuun lopussa jopa 70—80 cm. Hakkuut ja muut talvella suoritettavat työt tulivat poikkeuksellisen kalliiksi ja hakkuiden tulokset jäivät normaalia niukemmiksi. Tämä vaikutti metsäosaston taloudelliseen tulokseen. Tehdyt pystykaupat helpottivat tilannetta metsäosaston kannalta.

Työvoimaa oli metsätöissä niukanlaisesti. Nimenomaan ajotyövoimasta oli puutetta. Hevosten puute on pysyvä ja runsaan lumen vuoksi konevoiman käyttö oli hankalaa. Vielä huhtikuun puolivälissä oli kovapintaiset hanget.

Tukkien ja paperipuiden hinnat olivat edellisen vuoden hintoja alemmat. Halkojen hinnat sen sijaan kohosivat merkittävästi kertomusvuoden aikana. Syksyllä kuivasta halosta oli jopa puutetta.

Pääosan metsäosaston tekemistä tukeista osti Riihimäen Saha Oy. Paperipuut ostivat A. Ahlström Osakeyhtiö ja Enso-Gutzeit Osakeyhtiö. Kaupungin puutavara- ja polttoainetoimistolle myytiin melkein kaikki itse hankitut halot ja poikkeuksellisen paljon paaluja. Ennen merkittävien tavaralajien, rakennustöissä käytettävien tukipuiden ja räjäytystöissä tarvittujen peitepölkkyjen teko on supistunut varsin vähäiseksi kysynnän pienennyttyä ja hintasuhteiden muuttua.

Pystyyn myyty tavara meni valtaosaltaan VAPOLle ja osaksi Enso-Gutzeitille.

Täytemaata, hiekkaa ja soraa otettiin käyttöön kaupungin omistamista kuopista n. 129 500 m³.

Seuraavassa esitettävät luvut koskevat kaupungin omistamia metsiä Tervalammen työlaitoksen n. 552 ha lukuun ottamatta. Nämäkin metsät ovat metsäosaston hoidossa, mutta laitos suorittaa itse hakkuut ja saa tulot metsästä.

2. Kiinteistövirasto

Vuoden 1966 aikana on kaupungin mestistä luovutettu metsäosaston hakkuuttamina (hankintana) eri puutavaralajeja seuraava-

vasta asetelmasta ilmenevät määrät. Vertailun vuoksi on merkitty vastaavat luvut myös kahdelta edelliseltä vuodelta:

	1966	1965	1964
Havutukkeja	80 490 j ³	110 710 j ³	61 230 j ³
Koivutukkeja	1 500 »	2 840 »	1 030 »
Paaluja	6 760 kpl	1 950 kpl	—
Tukipuita ym.	1 740 »	1 440 »	6 550 kpl
Paperipuuta	7 880 m ³	9 000 m ³	6 100 m ³
Halkoja	5 730 »	7 060 »	11 560 »

Vuonna 1965 tukkien ja paperipuiden luovutusmäärät olivat suuremmat kuin koskaan ennen. Kertomusvuonna luovutettujen tukkien, paperipuiden ja halkojen määrät ovat edellisvuotta merkittävästi pienemmät. Muihin aikaisempiin vuosiin verrattuna tukkien ja paperipuiden määrät ovat suuret. Halkojen määrä on jatkuvasti pienentynyt. Se sohtuu osaksi metsien puuston parantumisesta hoitotoimenpiteiden tuloksena ja osaksi siitä, että paperipuuksi menee nykyisin seljaista tavaraa, joka muutamia vuosia sitten tehtiin haloiksi. Luovutettujen paalujen määrä on poikkeuksellisen suuri johtuen Bengtsårin hakkuista. Paalujen keskikuutio oli n. 6 j³, joten 6 760 kpl:n määrä merkitsee n. 40 500 j³ järeää puuta.

Pystykauppojen perusteella luovutetut tavaramäärät olivat jo v. 1965 tavallista suuremmat. Kertomusvuotena on luovutettu pystyyn havutukkeja (tässä tapauksessa pääasiassa ratapölkkyaiheita) 25 580 j³, puomipuita ja tolppia 383 kpl, paperipuuta 3 270 m³ ja polttopuuta (halkojen lisäksi hakerankaa) 5 032 m³. Nämä määrät ovat niin suuret, ettei niitä voida pitää vuosittain jatkuvina. V. 1967, jolloin järeän puun hinta on suhteellisen alhainen ja epäedullisten sääsuhteiden vuoksi ulosottokustannukset suhteellisen korkeat, hakkuun määrän voidaan täydellä syyllä antaa pienettä.

Metsäosaston tulot ja menot kertomusvuoden aikana ja vastaavat luvut kahdelta edelliseltä vuodelta olivat seuraavat:

	1966 mk	1965 mk	1964 mk
Metsätuotteiden myynti	590 133	737 478	516 864
Vuokrat ja lupamaksut	18 210	17 019	15 135
Muut tulot	154 653	33 002	84 144
<hr/>			
Tulot yhteensä	762 996	787 499	616 143
Menot yhteensä	607 404	592 792	498 679
<hr/>			
Tulojen enemmisyys	155 592	194 707	117 464

Osaksi tehtyjen pystykauppojen ja osaksi vaikeiden sääsuhteiden vuoksi omat hankinnat supistuivat arvioitua pienemmiksi, jonka vuoksi osaston menot saatiin jäämään n.

70 000 mk v:n 1966 talousarviossa varattua summaa 677 932 mk pienemmiksi. Puutavaran alentuneista hinnoista, pinotavarahakuiden supistamisesta ja pystymyyntien

bruttohinnan alhaisuudesta johtuen puutavaran myyntitulot jäivät edellisen vuoden vastaavia tuloja merkittävästi pienemmiksi. Talousarviossa arvioitu määrä 580 000 mk saavutettiin kuitenkin, samoin tulojen kokonaismääräksi arvioitu 733 000 mk ylitettiin jonkin verran.

K a u p u n k i m i t t a u s o s a s t o

Henkilökunta. Virkasuhteessa olevan henkilökunnan lisäksi oli osaston palveluksessa työsopimussuhteessa insinööri, kartanvalmistamon päällikkö, 2 katukorvausteknikkoa, karttavalokuvausteknikko, 6 mittausmekanikkaa, 3 laskijaa, karttateknikko, 2 tekniikan ylioppilasta, 3 työnjohtajaa, varastonhoitaja, 7 toimistoapulaista, 26 piirtäjää, 2 muovikopistia, 5 valokopistia, 3 lähettäjä ja 5 mittausmiestä. Kuukausipalkkaisen henkilökunnan lukumäärä oli vuoden lopussa 137. Osastossa oli lisäksi työsopimussuhteessa tuntipalkalla olevia mittausetumiehiä, autonkuljettajia, mittausmiehiä ja harjoittelijoita. Näiden lukumäärä vaihteli vuodenajasta ja suoritettavien töiden määrästä riippuen 32—48 mieheen.

Teknilliset välineet. Kenttämittauskalustoa täydennettiin hankkimalla osastolle mm. teodoliitti, reduktiotakymetri ja vaaituskoje. Mittausryhmien käyttöön hankittiin työmaa-vaunu sekä 2 uutta autoa. Kaupungin omistamia autoja oli siten osaston käytössä 9. Virka-ajoihin käytettiin 12:ta osaston henkilökunnan omistamaa autoa. Osastossa esiintyviä tavallisimpia laskutehtäviä varten ostettiin pienoistietojenkäsittelykone Wanderer logatronic ja kartografisia töitä varten hankittiin optinen pantografi ja napakoordinaatografi.

Kenttämittaus, kiinteistönuodostus ja rakennustoiminnan valvontaan liittyvät tehtävät. Kaupungin runkomittausten täydentämisessä käytettiin Teknilliseltä Korkeakoululta vuokrattua geodimetriä suurmonikul-

miomittauksiin Laajasalossa, Puistolassa ja Vuosaarella sekä Kantakaupungin eteläosassa. Tietojenkäsittelykoneilla on laskettu mm. kortteli- ja katulaskuja Mellunmäen asemakaava-alueella.

Monikulmioverkkoa lisättiin ja täydennettiin mm. Lauttasaarella, Etelä-Kaarelassa, Oulunkylässä, Puistolassa, Kulosaarella ja Vuosaarella. Kunnallisteknillisiä töitä varten laadittiin katusuunnittelukarttoja. Katujen maastoon merkitsemistä suoritettiin pääasiassa Pakilassa, Pitäjänmäellä, Alalmilla, Tapanilassa, Vartioharjussa ja Mellunmäessä. Maanalaiden johtojen yhdistelmäkarttaa varten mitattiin johtoihin liittyviä maanpäällisten rakenteiden sijainteja 1 270 kpl. Maanalaisia kalliosuojia ja tunneleita on kartoitettu n. 0.6 km. Lisäksi kartoitettiin metrosuunnitelmaa varten mittaakaavassa 1:200 3.2 km:n pituinen linja välillä Hietalahti—Hakaniemi sekä suoritettiin 10 sillan yksityiskohtainen mittaus välillä Hämeentie—Naurissaaren silta.

Arkistovalokuvausta jatkettiin suorittamalla mittaustoimitusten asiakirjojen ja korttelikartaston kuvausta.

Kaupungeingeodeetin toimesta pidettävään tonttikirjaan ja tonttikarttaan tehtiin asemakaavojen ja tonttijakojen vahvistamisesta sekä tontinmittauksista, yleisen alueen mittauksista ym. johtuneet merkinnät ja lähetettiin näistä lakien ja asetusten edellyttämät ilmoitukset.

Kaupungeingeodeetti, apulaiskaupungingeodeetti tai heidän jommankumman määräämänsä henkilö edusti kaupunkia sitä koskeissa maanmittaustoimituksissa sekä tontinmittausta, yleisten alueiden mittausta ja rasitteita koskeissa toimituksissa. Kaupungin hankkimien määrääalueiden erottamisia suoritettiin. Uudenmaan läänin maanmittauskonttorissa suoritettiin maanmittaustoimitusten karttoihin ja asiakirjoihin kohdistuvia tutkimuksia, joiden perusteella täydennettiin mm. rekisterikarttoja ja tehtiin tilaluetteloida asemakaavoitettavista alueista

sekä annettiin karttaotteita kaupungin kiinteistökauppoja ja -vaihtoja varten. Lisäksi annettiin lausuntoja uudisrakennusten rakentamista koskevista poikkeuslupa-anomuksista.

Osaston suorittamat yleisimmät tehtävät olivat määrältään: kolmiopisteitä rakennettiin, mitattiin ja laskettiin 6, suurmonikulmiopisteitä mitattiin ja laskettiin 36, monikulmiopisteitä rakennettiin 638 ja laskettiin 820, monikulmiosivuja mitattiin 102.9 km, monikulmiokulmia havaittiin 1 029, korkeuskiintopisteitä rakennettiin 108 ja vaaittiin 106, pintavaaitusta suoritettiin 22.6 ha:n alalta, katu-, sähkö- ym. linjoja merkittiin maastoon 54.1 km, rajan ja korkeusaseman näyttöjä suoritettiin 734, rakennuspaikkoja merkittiin maastoon 776, sijaintikatselmuksia suoritettiin 839, tonttijakoehdotuksia laadittiin 134, tontinmittauksia ja rasitetöitä suoritettiin 431 ja yleisen alueen mittauksia 121, täydennettyjä tonttikarttoja laadittiin 1 516 sekä karttoja pääasiassa rakennuslupia varten 921, todistuksia ja otteita annettiin 2 548 ja pöytäkirjan jäljennöksiä 597.

Katukorvausasiat. Kertomusvuonna ryhdyttiin ensi kertaa perimään rakennuslain mukaisia kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia omakotitonttien sekä 3- ja 4-asuntoisten tonttien omistajilta. Tämä oli mahdollista kaupunginvaltuuston 4.5. tekemän periaatepäätöksen mukaan. Kyseisiä korvauksia esitettiin perittäväksi 6 056 248 mk, mikä summa jakaantui 1 036 tontinomistajan kesken. Korvaukset saataisiin maksaa 10 vuoden vuotuismaksuina, kaupunki myönsi kuitenkin 20—25%:n suuruisen alennuksen, jos korvaukset maksettaisiin yhdellä kertaa tai useampia vuotuismaksuja samalla kertaa. Korvauksia saatiin kertomusvuoden aikana 2 448 155 mk, mihin summaan sisältyi myös v. 1963—1965 maksuunpantujen korvausten vuotuismaksuja.

Asemakaavalain mukaisia katumaakorvauksia ehdotettiin perittäväksi 77 tontin

osalta ja korvaussumma oli kaikkiaan 552 789 mk. Kertomusvuonna saatiin näitä korvauksia 446 152 mk, johon sisältyi myös v. 1963—1965 maksettavaksi määrättyjä eriä.

Vuoden aikana jatkettiin asemakaava-alueiden maanomistajien rakennuslain mukaisten luovutus- ja korvausvelvollisuuksien selvittämistä ja annettiin näistä asioista lausuntoja sekä yksityisille että viranomaisille. Kertomusvuonna tehtiin ensimmäiset esitykset rakennuslain 75 §:n mukaisten ns. katualuekorvausten perimiseksi maanomistajilta. Lisäksi laadittiin lausuntoja ja karttoja tielautakunnan toimeksiannosta yksityistielain mukaisia toimenpiteitä varten, yhteistoiminnassa rakennusviraston kanssa katujen kunnossa- ja puhtaanapito-osuuksista sekä yleiseen käyttöön luovutetuista kaduista ja niiden varsilla olleista tonteista ja alueista. Osasto edusti kaupunkia niissä maistraatin katselmuksissa, joissa vm. asioita käsiteltiin.

Kartat. Kantakartan mittakaavassa 1:500 (Ka 0.5) lehtiä piirrettiin uudelleen 32 kpl ja kartasto, joka käsitti yht. 1 590 lehteä, pidettiin jatkuvasti ajan tasalla. Kantakartan mittakaavassa 1:1000 (Ka 1) uusia lehtiä valmistettiin mekaanisesti 30 kpl ja entisiä uusittiin 16 kpl. Kantakarttaan mittakaavassa 1:2000 (Ka 2) valmistettiin mekaanisesti 1 uusi lehti ja 7 entistä lehteä uusittiin. Asemakaavan pohjakarttoja mittakaavassa 1:2000 valmistettiin mekaanisesti 8 kpl (yht. 1 143 ha:n alalta) ja vastaavia asemaakaavan muutoksen pohjakarttoja 4 kpl. Lisäksi valmistettiin 105 erillistä, pääasiassa A 4-kokoista asemakaavan muutoksen pohjakarttaa. Metronsuunnittelutoimistoa varten piirrettiin 14-lehtinen kantakartta mittakaavassa 1:200 Ruoholahden ja Hakaniemen välisestä alueesta. Maanalaisten johtojen yhdistelmäkarttaan mittakaavassa 1:500 (Mjy 0.5) kuuluvat maanpäälliset laitteet konstruointiin 2 lehden osalta, puhtaaksi piirrettiin 4 lehdelle ja 7 lehteä täydennettiin johtotiedoilla. Lisäksi valmistet-

tiin johtojen yhdistelmäkartta Stenbäckin-kadun—Lapinmäentien väliseltä alueelta sekä joukko erikoiskarttoja. Virastokartan mittakaavassa 1:4000 (Vi 4) lehdet pidettiin jatkuvasti ajan tasalla, uusia lehtiä piirrettiin 5 ja entisiä uusittiin 3. Lisäpainos otettiin sekä siitä että virastokartasta mittakaavassa 1:10000 (Vi 10), edellisestä 5 600 ja jälkimmäisestä 26 200 kpl. Uuden elementtijakoisen virastokartan suunnittelu- ja koetyönä valmistettiin piirrokset 10 neljänneslehden osalta. Osoitekartta mittakaavassa 1:10000 (Os 10) korjattiin ajan tasalle ja piirrokset täydennettiin 23 uudella lehdellä kaupungin etelä- ja itäosista. 12 lehdestä otettiin uusi painos. Em. kartan piirrosten pienennöksistä yhdistettiin 1:18000-mittakaavainen opaskartta (Os 18) painosmäärältään 40 000 kpl. Keskustan opaskartan ja kaupungin yleiskartan yhdistelmistä (Os 18/K/Y 40 ja Os 10/K/Y 40) otettiin yht. 14 000 kpl:n suuruinen painos. Yleiskarttoja mittakaavassa 1:40000 ja 1:75000 (Y 40 ja Y 75) painatettiin 1 425 kpl.

Eri virastoja ja laitoksia varten valmistettiin karto- ja diagrammeja 45 kpl.

Valo-, kuulto- ja siirtojäljennöksiä valmistettiin yhteensä 41 300, joista 27 300 omaa tarvetta varten sekä muovijäljennöksiä 1 420, joista osaston omaan käyttöön 918.

Valokuvauksia ja valokuvakopiointeja suoritettiin omaa tarvetta varten 2 746 ja muille 1 406, yht. 4 152.

Karttapalvelun kokonaismyynti painatusoikeuskorvauksineen oli n. 152 800 mk. Erillisiä karttalehtiä myytiin 61 000, joista 35 800 oli opaskarttoja ja 11 100 keskusta/yleiskarttayhdistelmiä. Karttakirjoja myytiin 930 ja seinäkartoja valmistettiin 291.

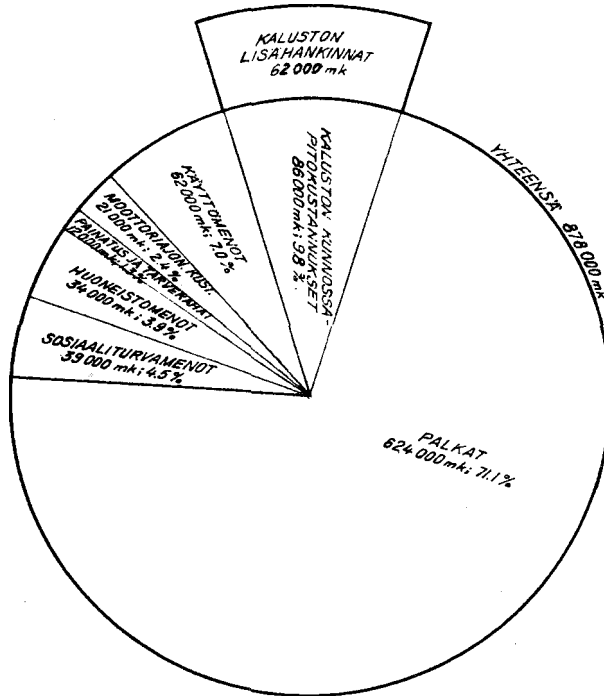
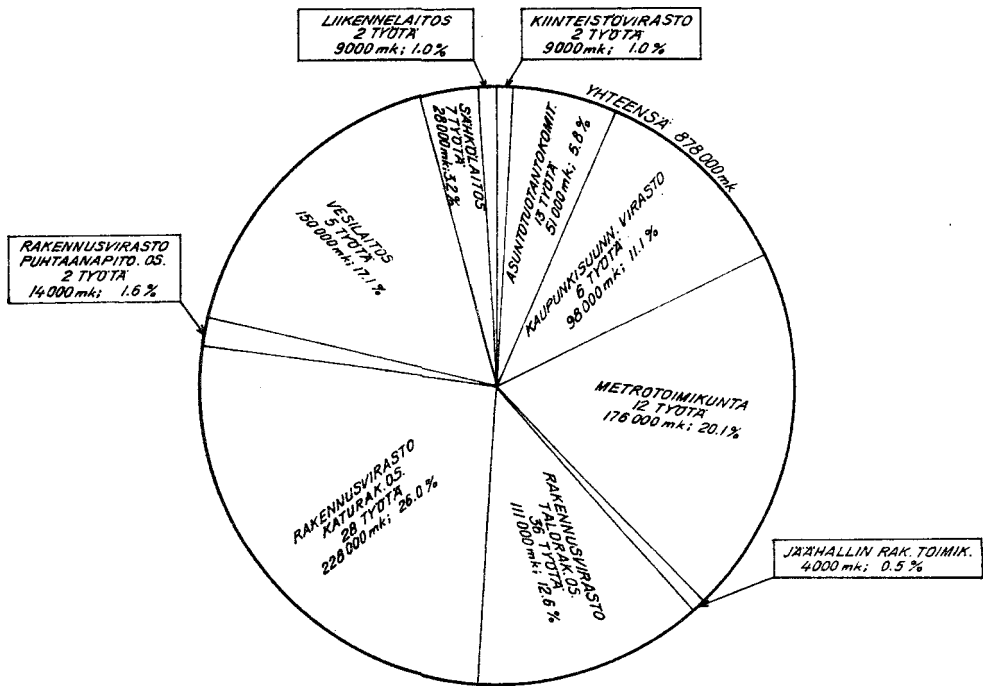
Tulot ja menot. Kaupunkimittausosaston tulot olivat 3 556 330 mk, joista pääomatuloja 3 078 619 mk. Menot olivat 1 542 076 mk.

Geoteknillinen toimisto

Geoteknillisen toimiston päällikkönä toimivan geoteknillisen asiantuntijan alaisena on toimiston henkilökunnan muodostanut kertomusvuonna 2 insinööriä, geologi, kenttätöypäällikkö, 3 työnjohtajaa, piirtämöesimies, 8—9 piirtäjää, sihteeri, kirjanpitäjä, toimistoapulainen, 2 maalaboranttia, varastonhoitaja ja lähetti, jotka kaikki olivat työsopimussuhteessa. Lisäksi on toimiston tehvissä työskennellyt metronsuunnittelutoimiston palkkaama insinööri. Kairausmiesten, kairausmiesten ja autonkuljettajien muodostama työehtosopimuksen alainen kenttähenkilökunta käsitti 30 miestä.

Kaupungin kaikkia virastoja ja laitoksia sekä komiteoita ja toimikuntia pohjarakennus- ja kalliorakennuskysymyksissä avustavana asiantuntijaelimenä suoritti toimisto vuoden aikana tutkimus- ja erikoissuunnittelutehtäviä 114 eri rakennuskohdetta ja rakennussuunnittelutehtävää varten. Työmäärältään suurimpina voidaan mainita jo edellisenä vuonna aloitettu Hiidenvesi II:n suunnitelman edellyttämä tunnelitutkimus ja siihen liittyvät geoteknilliset suunnittelu-tehtävät, 7 eri työkohdetta käsittänyt Itäisen moottoritien—Viikintien liittymän siltojen ja penkereiden pohjattutkimukset ja näiden perustamissuunnittelut sekä mm. Vanhankaupunginlahden yleistutkimus ja Paloheinän alueen tutkimus asemakaavoitusta varten. Varsinaisten toimeksiantojen ohella on aikaisempien vuosien tapaan ja yhä lisääntyvässä määrin muutoinkin avustettu kaupungin suunnittelevia ja rakennustyötä hoitavia viranomaisia maarakennus-, kallio- ja pohjarakennuskysymyksissä antamalla suullisia lausuntoja ja käymällä neuvotteluja lukuisista eri kohteista sekä suorittamalla työmaatarkastuksia ja töiden erikoisvalvontaa ko. työvaiheiden aikana. Geoteknillinen asiantuntija oli lisäksi vuoden aikana kuultavana useiden eri komiteoiden ja toimikuntien kokouksissa.

2. Kiinteistövirasto



Toimiston varsinaiset toimintakustannukset olivat yht. 878 033 mk, josta pääosa eli n. 71 % oli palkkakustannuksia. Tutkimuskaluston kunnossapitoon käytettiin toimintakustannuksiin sisältyvänä 85 493 mk, minkä lisäksi tutkimuskaluston lisähankintaan käytettiin 62 316 mk. Toimiston laskutus kertomusvuonna oli 879 065 mk, mikä merkitsi lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 15.3 %. Tehtävien jakaantuminen eri toimeksiantajien kesken ja kustannusten laadullinen jakaantuminen esitetään oheisissa piirroksissa.

Talo-osasto

Henkilökunta. Osaston virkasuhteessa olleen henkilökunnan lukumäärä kertomusvuoden päättyessä oli 61. Avoinna ollutta teknillisen toimiston insinöörin virkaa hoidettiin työsopimussuhteisena. Lisäksi oli osaston palveluksessa työsopimussuhteessa talonmiehiä, lämmittäjiä, siivoojia, kirvesmiehiä, muurareita ja muita työntekijöitä vuoden lopussa yht. 372 henkilöä. Tähän lukuun sisältyvät myös ne 193 siivoojaa, joiden palkat talo-osasto peri eri virastoilta.

Talo-osaston hallinnossa olleet kiinteistöt, niiden korjaustyöt ym. Vuoden aikana siirtyi osaston hoitoon mm. Vuosaaren kaupunkiin liittämisen yhteydessä Sasekan kanssa suoritettujen kiinteistökauppojen johdosta kymmenkunta rakennusta, jotka olivat pääasiassa asuinrakennuksia, samoin kaupungin ostamat Hästholman ja Furumon tilat rakennuksineen Vuosaarella; Pasilan vuokra-alueella sijaitsevia rakennuksia lunastettiin kertomusvuonna 8, joten vuoden loppuun mennessä niitä oli lunastettu kaikkiaan 21.

Lisäksi siirtyi osaston hoitoon Kaisaniemenkatu 9—11:ssä sijaitseva liiketalo vuokrasopimuksen päättymisen johdosta sekä kaupungin ostama uimahallikiinteistö Yrjönkatu 21:ssä.

Saneeraustyöt jatkuivat edelleen Kaupungintalossa ja ent. Privatbankenin talossa Unioninkatu 28. Puotilan kartanorakennus oli huonon kuntosaa vuoksi tyhjennetty kertomusvuoden syksyllä ja kysymys sen käytöstä oli vielä ratkaisematta.

Perusparannustöistä mainittakoon Helsinginkatu 24:ssä (elintarvikekeskus) ja Työpajankatu 2:ssa (maidontarkastamo) olevien talojen liittäminen kaukolämmitysverkkoon, nuoris- ja lastentalon Raumentie 5:ssä yhdistäminen Munkkivuoren kansakoulun lämmitysverkkoon, talon Palosuontie 2:ssa, jossa sijaitsi lastentarha, liittäminen vesi- ja viemäriverkkoon sekä Hakasalmen huvilan siipirakennusten varustaminen keskuslämmityksellä ja pohjoisen siipirakennuksen korjaus.

Huomattavimmista korjaustöistä mainittakoon mm. Hietaniemenkatu 4:ssä (Hietaniemen poliisipiiri) suoritettu pidätettyjen tilojen perusteellinen korjaus ja lämmityslaitteiden uusiminen, sekä Tennistalon (Fredrikinkatu 65) julkisivujen korjaaminen ja maalaaminen.

Huomattavin ja laajin purkutyö kertomusvuonna oli Töölön sokeritehtaan alueella sijaitsevan lämpökeskusvoimalaitoksen, savupiipun sekä tämän alueen lukuisien muiden rakennusten purkaminen. Muista mainittakoon III linjan 4:n, 22:n sekä 24—26:n rakennusten purkaminen.

Kertomusvuonna myytiin osakehuoneisto, joka sijaitsi Runeberginkatu 49:ssä.

Rakennusten korjauksiin käytettiin määrärahoja seuraavasti:

2. Kiinteistövirasto

1) vuosikorjauksiin:

	1966 mk	1965 mk
Talousarviomäärärahoja, talot	1 690 823	1 531 206
» hallit ja kioskit	54 129	46 730
Yhteensä	1 744 952	1 577 936
Siirtomäärärahoja sekä vuoden aikana ao. varoista eri tarkoituksiin myönnettyjä määrärahoja	306 414	300 026
Yhteensä	2 051 366	1 877 962

2) perusparannusluontoisiin korjauksiin:

Talusmäärärahoja pääomamenojen momentilta	240 896	221 066
Siirtomäärärahoja pääomamenojen momenteilta aikai- semmilta vuosilta sekä vuoden aikana myönnettyjä määrärahoja ao. varoista	97 771	339 525
Kaikkiaan	2 390 033	2 438 553

Asuntoasiat. Lapsiperheiden asumistukea saavien määrä oli vuoden lopussa 1 964 (ed. v. 1 486).

Vuoden aikana osoitettiin talo-osaston hallinnassa oleviin huoneistoihin 104 (115) ruokakuntaa ja kiinteistöyhtiöiden hallinnassa oleviin huoneistoihin 160 (170) eli yht. 264 (285) ruokakuntaa.

Siivoustoiminta. Edellisenä vuonna asetettu tavoite ryhmätyöskentelyyn siirtymisestä onnistui lähinnä henkilövaikeuksista johtuen vain rajoitetusti.

Pinta-alaa siivoojaa kohti voitiin vuoden aikana lisätä mm. sen johdosta, että myönnettyjen konehankintojen ansiosta voitiin työmenetelmiä tarkistaa, jaettiin siivottavat pinta-alat uudelleen siivoojien kesken entistä tarkoituksenmukaisemmin sekä siirryttiin yksijakoiseen työaikaan, missä olosuhteet sen myönsivät.

Siivoustoimen kehittämiseksi siirryttiin kekeilumielessä eräissä virastoissa osittaiseen ns. joka toisena päivänä tapahtuvaan siivoukseen. Näiden toimenpiteiden johdosta siivoushenkilöstön lukumäärä väheni n. 4 % (= 10 henkilöä).

Ikkunanpesukustannusten tarkistamiseksi tehtiin useille ko. alan liikkeille tarjouspyyntöjä ja siirryttiin entistä enemmän käyttämään liikkeiden suorittamaa urakkatyötä. Näin saatiin syyskauden ikkunanpesukustannukset eräissä suurissa kohteissa alenemaan n. 10—25 %.

Huoneistojen vuokrat. Asuinhuoneistoja, joista perittiin käteisvuokraa, oli vuoden lopussa 2 630 sekä liikehuoneistoja ja varastoja 371 eli yht. 3 001. Vuokrankannossa siirryttiin kertomusvuoden aikana ns. vuokranmaksulomakkeiden käyttöön entisten vuokrakirjojen asemesta.

Vuoden aikana päätettiin eräiden asuin- sekä liikehuoneistojen vuokrien korottamisesta enintään 10 %, minkä oli määrä tulla voimaan 1.2.1967.

Laskentatoimi ja kirjanpito. Sekä kertomusvuoden menoarvio että tilinpäätös olivat saatujen ohjeiden mukaisesti ensimmäisen kerran laaditut siten, että talokohtaisiin varsinaisiin menoihin sisältyivät osaston yleiskulut sekä lisäksi pääoman korko ja kuoletus.

Mainontaa koskevat asiat. Vakinaisista

mainospaikoista saatiin tuloja 356 337 (270 023) mk sekä tilapäisten mainospaikojen vuokrauksesta 23 040 (17 260) mk.

Tulojen ja menojen yhdistelmä.

Talo-osasto:	Tulot	mk
Käteisvuokrat		5 839 833
Tilitysvuokrat		9 309 199
Muut tulot		20 646
	<u>Yhteensä</u>	15 169 678

Menot

Kunnossapito-, käyttö- ja yleismenot		6 606 775
Kiinteän käyttöomaisuuden korot ja poistot		6 444 255
	<u>Yhteensä</u>	13 051 030

Tulojen ja menojen erotus + 2 118 648

Kauppahalli-, ulkomyynti- ja toritoiminta:

Tulot

Vuokrat kauppahalleista ym.:	mk	
hallit		488 815
kioskit		162 762
toripaikat		211 686
Myyntipaikkojen vuokrat ja maksut erilaisista myyntiluvista		802 573
Tilitysvuokrat		6 504
	<u>Yhteensä</u>	1 672 340

Menot

Kunnossapito-, käyttö- ja yleismenot		332 583
Kiinteän käyttöomaisuuden korot ja poistot		85 330
	<u>Yhteensä</u>	417 913

Tulojen ja menojen erotus + 1 254 427

Asuntotuotantotoimisto

Asuntotuotantotoimisto valmisteli ja esitelti asuntotuotantokomitealle, teknilliselle jaostolle ja työmaatoimikunnille kaupungin asuntorakennustoimintaan liittyviä kysymyksiä sekä toteutti asuntotuotantokomitean ja sen nimeämien jaostojen sekä toimikuntien kokouksissaan tekemät päätökset. Lisäksi toimi asuntotuotantotoimisto kiinteistölautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimenä kaupungin asuntolainoja koskevissa asioissa.

Henkilökunta oli sopimuspalkkaisessa työ-sopimussuhteessa; palkat maksettiin asuntotuotantokomitean käyttöön myönnettyistä rakennuskustannusmäärärahoista ja kustannukset jaettiin asuntorakennusohjelmien kesken. Toimiston palveluksessa oli kertomusvuoden aikana 18 henkilöä.

Selostuksessa asuntotuotantokomitean toiminnasta on lueteltu ne kertomusvuonna valmistuneet, keskeneräiset tai suunnitteluvaiheessa olleet rakennusohjelmat, joiden toimisto- ja työmaa-asioista asuntotuotantotoimisto komitean päätösten perusteella huolehti.

Näiden tehtävien lisäksi toimisto hoiti rakennusohjelmien arava-asiat ja osallistui hankintakustannusten rahoitukseen tarvittavien ensisijaisten lainojen hankintaan, maksatti rahatoimiston välityksellä asuntotuotantokomitean hyväksymät rakennuskustannuslaskut sekä hyvitysten perimiset ja huolehti myönnettyjen lainojen nostamisesta ja tilittämisestä rahatoimistoon.

Toimisto huolehti myös rakennusohjelmia varten kaupungin varoista myönnettyjen rakennusaikaisten lainojen rakennus- ja hoitokustannusten korkojen laskemisesta, komitean ja toimiston yleiskustannusten jakamisesta ja perimisestä sekä hyväksytyjen lisä- ja muutostöiden tilaamisesta.

Kertomusvuoden aikana merkittiin diaariin asuntotuotantokomitealle ja -toimistolle saa-

2. Kiinteistövirasto

puneita kirjeitä yht. 2 457. Lähetettyjä kirjeitä oli 406.

Toimisto laati ja painatti asuntotuotantokomitean ohjeiden mukaisen Kaupunki rakentaa asuntoja -nimisen julkaisun, jota jaettiin eri viranomaisille ja rahalaitoksille ym. kaupungin asuntorakennustoiminnasta kiinnostuneille.

Yhteenveto kiinteistöviraston menoista ja tuloista

Kiinteistölautakunnan käytettäväksi oli talousarvioon merkitty varsinaisia menoja varten 23 644 342 mk. Lisäksi myönnettiin lisämäärärahoja tai ylitysoikeuksia 1 808 879 mk, joten määrärahoja oli käytettävissä kaikkiaan 25 453 221 mk. Tilien mukaan käytettiin kaikkiaan 24 553 470 mk, joten säästö oli 899 751 mk.

Varsinaisia tuloja oli kertomusvuonna talousarvioon merkitty 30 898 805 mk. Tilien mukaan nousivat tulot 35 472 239 mk:aan.

Pääomatuloja olivat tonttien ja maa-alueiden sekä entisen Ryttylän koulukodin kiinteistöjen myynnistä sekä maanhankintalain tarkoituksiin myydyistä alueista saadut tulot ja korvaukset katumaasta sekä kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista.

Talousarvioon oli merkitty kiinteistölautakunnan osalta pääomatuloja kaikkiaan 585 060 mk, josta summasta 521 000 mk oli arvioitu saatavan maa-alueiden myynnistä. Tuloja kertyi kertomusvuonna 1 712 200 mk, josta summasta tonttien ja maa-alueiden myynnistä 1 644 828 mk. Sekalaisissa pääomatuloissa oli merkitty 2 080 000 mk kertyväksi korvauksena katumaasta sekä kadun ja viemärin rakennuskustannuksista. Tuloja kertyi kertomusvuonna 3 078 618 mk.